

Årsrapport 2024

Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv

ÅRSMØTET 12. JUNI 2025

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Forsknings- og utviklingsarbeid	2
	Større FoU-prosjekter	2
	Kartleggingsprosjekter for ulike bransjer og yrker	2
	Andre faglige rapporter	3
	Norsk seniorpolitisk barometer 2024 – undersøkelse blant yrkesaktive	3
	Internasjonale trender og utviklingstrekk	3
	Annet FoU-samarbeid og deltakelse i referansegrupper	4
3.	Rådgivning og veiledning	4
4.	Kommunikasjon og samfunnspåvirkning	5
	Arrangementer og møteplasser	5
	Videreutvikling av nettsider, nyhetsbrev og sosiale medier	6
	Medieoppmerksomhet	6
5.	Samarbeidsprosjekter	7
	Samarbeidet med NAV	7
	Samarbeidet med andre organisasjoner	7
6.	Interne forhold og økonomi	7
	Formell organisasjon	7
	Styret	8
	Administrasjonen	9

1. Innledning

Årsrapporten gir en beskrivelse av hva Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv har arbeidet med og oppnådd innenfor de ulike mål- og innsatsområdene i 2024. Grunnlaget er strategiplanen for årene 2024-2029, samt føringene i tildelingsbrevet fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet, og styrets løpende vedtak.

2. Forsknings- og utviklingsarbeid

Arbeids- og inkluderingsdepartementet gir enkelte føringer for FoU-aktivitetene:

«Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv skal prioritere praksisnære FoU-prosjekter, gjerne i samarbeid med virksomheter og organisasjoner». Strategiplanen for 2024-2029 og den løpende FoU-planen gir retning og prioriteringer for FoU-aktivitetene.

Det er har vært god aktivitet på FoU-området også i 2024, med flere igangsatte og pågående prosjekter og kartlegginger. For fullstendig oversikt over FoU-prosjekter og andre faglige rapporter henviser vi til lengrearbeidsliv.no

Større FoU-prosjekter

«Aldersbevisst ledelse og planlegging for gode senkarrierer i kommunal sektor». (Oslo Economics, m.fl.) Samarbeidspartnere i dette prosjektet er KS og Samfunnsbedriftene, som hver har rekruttert egne virksomheter som deltagere; to kommuner (hele kommunen eller en valgt del, f.eks. helse/ omsorg, barnehage eller annen enhet) og to samfunnsbedrifter.

Temaområder for prosjektet vil være organisatoriske forhold, ledelse, arbeidsmiljø, kompetanseplaner, pensjonskultur, dialog og planlegging av gode senkarrierer, mm. Prosjektet ble startet opp i slutten av november 2024 med varighet frem til høsten 2026. KS og Samfunnsbedriftene bidrar også til finansieringen.

«Fleksibilitet som personalpolitisk virkemiddel på arbeidsplassen for at flere skal fortsette lenger i arbeid» (Sintef Digital) Dette FoU-prosjektet ble startet opp i desember 2023. Prosjektet henter kunnskap fra syv ulike bedrifts-caser, og gir økt forståelse av fleksibilitet som fenomen. Det har brakt fram ny kunnskap om hvilke former for fleksibilitet som kan være aktuelle, hvilke fordeler og ulemper disse har, og hvordan fleksibilitet i praksis kan benyttes på arbeidsplassene for å sikre flere gode senkarrierer. Prosjektet ble presentert den 1. november under Forskningskonferansen 2024.

Kartleggingsprosjekter for ulike bransjer og yrker

«Aldersmangfold som ressurs? Kompetanseutvikling blant seniorer i kunnskaps- og teknologibransjen» (AFI). SSP, Abelia og Tekna deltok i prosjektet, som startet på nyåret 2023. Det består av en case-undersøkelse blant et antall tariffbundne bedrifter i Abelia, hvor både ledere og tillitsvalgte intervjues, samt en survey rettet til HR-personer og ledere i de tariffbundne bedriftene i Abelia med Tekna-avtalen. Prosjektet ble formidlet gjennom et hybrid frokostmøte den 4. juni, ref. kapittel 4.

«Lederes holdninger til, og erfaringer med eldre arbeidstakere i hotell- og restaurantbransjen» (AFI). Formålet er å få mer kunnskap om hva ledere i reiselivsnæringen tenker om eldre arbeidstakere, om de er fornøyde med de medarbeiderne de har, og om de har strategier og tiltak for å beholde arbeidskraften lengre. Rapporten ble publisert i juni 2024, og er formidlet høsten 2024 i våre egne kanaler, og gjennom NHO Reiseliv.

Andre faglige rapporter

«Opplæringsprogram for ledere» (FAFO). SSP ble høsten 2023 forespurt om å være med å utvikle og bidra til opplæringen av yngre ledere i en større norsk bank, med vekt på temaene «forlenget yrkeskarriere» og «ledelse av eldre medarbeidere». FAFO ble engasjert til å gjennomføre en enkel evaluering av undervisningsopplegget, gjennom intervjuer med deltakerne før og etter opplæringen. Rapporten ble ferdig januar 2024. (Ref. også kap. 3)

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sendte høsten 2024 ut høring på et forslag om avvikling av bedriftsinterne aldersgrenser. Styret i Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv besluttet å utarbeide en kunnskapsoppsummering om hvilke faktorer som påvirker yrkesdeltakelsen i aldersgruppen 70+, som ledd i høringsprosessen. Notatet ble også formidlet til styrets medlemmer, og innholdet kan benyttes i utformingen av partenes respektive høringssvar.

Norsk seniorpolitisk barometer 2024 – undersøkelse blant yrkesaktive

I 2024 ble undersøkelsen gjennomført blant yrkesaktive, med vel 3000 respondenter. Intervjuene ble gjennomført i august - september, og resultatene ble presentert på Forskningskonferansen 1. november. Ipsos er faglig ansvarlig for gjennomføringen. Rapporten og hovedfunnene er omtalt på vår nettside. Arrangementet og medieomtale er nærmere beskrevet i kapittel 4.

Internasjonale trender og utviklingstrekk

12.-14. juni ble den 27. Nordiske gerontologiske kongress arrangert i Stockholm. Kunnskapssenteret deltok her med blant annet utstilling av to postere.

11.-12. november gjennomførte styret en studietur/ styreseminar i København. Styret besøkte forskningsinstitusjonen VIVE, hvor de møtte leder for det nyetablerte Videntcenter for Fastholdelse av Seniorer på Arbejdsmarkedet. Dette senteret er inspirert av Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv, men organisering og arbeidsform er mer forskningsrelatert i oppstartsfasen, og har så langt mindre fokus på formidlig og partssamarbeid.

Styret besøkte videre organisasjonen Faglige Seniorer (260.000 medlemmer), og fikk informasjon om organisasjonens arbeid med prosjektet Senior Klar.

Styret møtte også Ældre Sagen, som er den største danske organisasjonen på området eldres situasjon, herunder tilknytning til arbeidslivet, med over 1 million medlemmer.

21. november deltok Kari Østerud under arrangementet Seniorenes Toppmøde, arrangert av Faglige seniorer. Hun holdt innlegg om Norges erfaringer fra arbeidet med å øke arbeidsdeltakelsen blant eldre.

Annet FoU-samarbeid og deltakelse i referansegrupper

«Seniorer i staten» (Oslo Economics) Dette er et prosjekt i regi av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet (DFD) og partene, og belyser praksis og erfaringer med senior-/ livsfasepolitikk i ti ulike offentlige virksomheter. Resultatene ble presentert i et frokostmøte den 16.4. Kunnskapssenteret var representert i referansegruppen.

«Den oversette tidsklemma: Hvordan balansere ansvar for jobb og gamle foreldre»? (NOVA/ OsloMet) Rapporten er finansiert av Forskningsrådet, og ble presentert i et frokostseminar 22. mai. SSP har bidratt i referansegruppen til prosjektet, og deltok i paneldebatten under frokostseminaret.

“Shades of Grey: Aldersnormer, klasse og kjønn i pensjonsreformenes tid» Hvordan tilpasser og handler arbeidstakere og arbeidsgivere under de nye betingelsene i pensjonsreformen? (NOVA - OsloMet og ISF) Prosjektet har resultert i en rekke vitenskapelig artikler og - rapporter på områder som arbeidsmiljø og pensjoneringsadferd, betydningen av psykososialt arbeidsmiljø og lederes holdninger til eldre arbeidstakere. (Ref. kap. 4.)

«AtWork – Arbeid, aldring og hjernehelsetilstand» (FHI/ NTNU) Prosjektet undersøker hvordan man kan utvikle og beholde kognitive funksjoner i andre halvdel av yrkeskarrieren. Kunnskapssenteret har ansvar for en spørreundersøkelse i tilknytning til en av arbeidspakkene i prosjektet. Prosjektet gjennomføres høsten 2024 og våren 2025.

«LaW - BALANCE project: Life and Work in Balance». (UiB) Prosjektet undersøker *Legal responses to working life in times of change and crisis*. Prosjektperioden er 2023-2027. Kari Østerud deltar i referansegruppen.

«REFLEKS – fleksibilitet og balanse arbeid-fritid blant lærere». (AFI) Prosjektet er finansiert av Forskningsrådet. SSP er samarbeidspartner.

3. Rådgivning og veiledning

Rådgivning og veiledning er et hovedområde også i strategiplanen for 2024-2029. Det har vært stor etterspørsel i hele 2024, med i alt 120 eksterne oppdrag med foredrag, faglige innlegg eller annen bistand. Det er spesielt gledelig at flere aktører ønsker at Kunnskapssenteret skal bidra i ulike interne utviklingsprosesser.

Fra høsten 2023 og gjennom hele 2024 har vi bistått DNB i å utvikle og gjennomføre et program for ledelse av seniorer og utvikling av god seniorpolitikk. Vi har her kunnet teste ut dette programmet, med et mål om å styrke lederes kompetanse og forutsetninger for å ha en god dialog og en god oppfølgingsplan med seniorer. Høsten 2024 er programmet slutført med en rekke regionale samlinger for ledere og medarbeidere i banken. Tilbakemeldingene

fra deltakerne og bankens ledelse er meget gode. Det er gjennomført en foreløpig evaluering vinteren 2024. (FAFO), og ytterligere evalueringer vurderes.

4. Kommunikasjon og samfunnspåvirkning

Arrangementer og møteplasser

Kunnskapssenteret har arrangert flere møter og seminarer knyttet til framleggelsen av egne FoU-prosjekter, ref. kap. 2. I tillegg kommer deltakelse på andres arrangementer, med innlegg og kommentarer.

13. februar arrangerte SSP et frokostseminar under tittelen «Arbeidslivet trenger erfarne folk». Teamet var hvorfor og hvordan beholde og rekruttere seniorer. Det var over 800 påmeldte, fysisk og digitalt.

5. mars 2024 arrangerte SSP et skandinavisk forskningsseminar med tittelen «Er 70 er det nye 50?» Sentrale forskere fra Danmark, Sverige og Norge presenterte nye - og optimistiske - perspektiver på aldring i arbeidslivet, og hva dette har å si for muligheten til et lengre arbeidsliv. Statssekretær Kjetil Vevle, AID, holdt den politiske innledningen. Om lag 700 deltok enten fysisk eller digitalt.

4. juni arrangerte SSP frokostmøte med framleggelse av rapporten «Aldersmangfold som ressurs? Kompetanseutvikling blant seniorer i kunnskaps- og teknologibransjen» (AFI). Funnene i rapporten utvider kunnskapsgrunnlaget om hvordan arbeidsgivere i kunnskaps- og teknologibransjen ser på seniorennes kompetanse og erfaring, samt gir adgang til kompetanseheving. Dette var et samarbeidsprosjekt med Abelia og Tekna. Vel 100 personer deltok, fysisk og digitalt.

Lanseringsarrangementet for senterets nye navn og grafiske profil fant sted den 11. september på Kulturhuset i Oslo. Ni fremtredende ledere, politikere og arbeidslivsekspert bidro i en «kåseristafett» med inspirerende synspunkter på lengre arbeidsliv, og om et lengre arbeidsliv er nøkkelen til finansiering av fremtidens velferdssamfunn. Rundt 100 personer deltok.

Forskningskonferansen 2024 fant sted 1. november. Mer enn 700 personer deltok, fysisk eller digitalt. Rapporten «Fleksibilitet som personalpolitisk virkemiddel på arbeidsplassen for at flere skal fortsette lenger i arbeid» (Sintef Digital) fikk en bred presentasjon, med tilhørende paneldebatt. Årets resultater fra Norsk seniorpolitisk barometer (ansatte) ble gjennomgått av Ipsos, i tillegg til bidrag om aldring og sykefravær og aldring og arbeid.

Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv arrangerte sluttkonferansen for prosjektet «Shades of Grey: Aldersnormer, klasse og kjønn i pensjonsreformenes tid». Arrangementet fant sted 28. november i Oslo, og var et samarbeid med NOVA og ISF. Det var 150 deltakere til stede, og ytterligere 350 fulgte sendingen digitalt. Seminaret belyste både hovedfunn fra prosjektet, og presenterte funn fra sentrale del-rapporter.

Videreutvikling av nettsider, nyhetsbrev og sosiale medier

Nettsiden lengrearbeidsliv.no er fundamentet i vårt kommunikasjonsarbeid. Der formidles forskningsresultater og ny kunnskap fra praksisfeltet; sidene skaper påmeldinger til våre arrangementer og ikke minst etablerer kontakt med nye virksomheter. Vi fortsetter det langsiktige arbeidet for å bedre resultatene i søk til nettsiden. Vi har hatt en sterk økning i antall besøk på siden, fra 50.000 i 2023 til over 70.000 i 2024. Antall klikk er økt fra 111.000 i 2023 til over 150.000 i 2024.

Kunnskapssenteret har i løpet av våren byttet teknisk leverandør, samt testet ut en egen chatbot, basert på KI-teknologi. Denne gir utfyllende svar på spørsmål om seniorpolitikk, aldring og arbeid, med utgangspunkt i artikler og fagrapporter på vår nettside.

Vedtaket på årsmøtet i 2024 om å endre navn på organisasjonen medførte også endring av grafisk profil for nettsiden og andre kommunikasjonsflater. I etterkant av årsmøtet ble disse endringene iverksatt, og grafisk profil er endret.

Aktuelle hendelser og andre faglige nyheter utgjør hoveddelen av egne nyhetssaker, supplert med intervjuer og bedriftseksempler. Gjennom året er det laget over 70 egne nyhetssaker til nettsiden, herunder en rekke nye bedriftseksempler.

Vi sender ukentlige nyhetsbrev med utgangspunkt i nettsidene. Antallet abonnenter på nyhetsbrevet er nokså stabilt på 8700, en økning fra 8300 ved årsskiftet. Det er ti prosent årlig naturlig avgang på abonnentmassen som følge av jobbskifter og pensjonering.

For å nå nye personer i våre målgrupper, særlig på områdene HR og ledelse, har vi fortsatt å dele informasjon og nyhetsstoff på LinkedIn. Dette har bidratt til at antall følgere øker jevnt, fra om lag 1400 følgere ved forrige årsskifte til over 2000 ved utløpet av 2024.

Medieoppmerksomhet

Kommunikasjonsarbeidet har vært preget av jevn, høy aktivitet også i 2024.

Kunnskapssenteret har arbeidet jevnt mot ulike redaksjonelle medier. Vi vil trekke fram følgende eksempler:

- VG: Om Norsk seniorpolitisk barometer, m.m. (Forsiden og fire sider)
- NRK Helgemorgen: Om at ti prosent av arbeidsstokken kan gå av innen fem år.
- NRK P1+ Frokostradioen: Om Norsk seniorpolitisk barometer
- NRKs morgensending: Om Norsk seniorpolitisk barometer
- Dagsavisen, kronikk: «Hva skjer den dagen du slutter å jobbe?»

Vi har også bistått flere samarbeidspartnere med å spre budskapet om betydningen av lengre arbeidsliv til sine mottakere. Abelia og Tekna har i fellesskap utviklet fem råd til ledere om seniorpolitikk, basert på bransjekartleggingen. NHO Reiseliv har spredd Reiselivrapporten i sine kanaler, og KLP hadde hovedoppslag om seniorpolitikk i sin årlige arbeidslivsrapport.

5. Samarbeidsprosjekter

Samarbeidet med NAV

Det er jevning kontakt med NAV på lokalt og regionalt nivå. I løpet av året har SSP deltatt på fysiske og digitale arrangementer og samlinger i bl.a. Vestland, Asker og NAVs sentrale markedsnettverk.

Samarbeidet med andre organisasjoner

Kunnskapssenteret har videreført dialogen med Senteret for et aldersvennlig Norge på områder hvor dette passer inn i strategien.

Kunnskapssenteret er fortsatt representert i Nasjonalt forum for karriereveiledning, som nå ligger under HK-dir.

Det er igangsatt et større FoU-prosjekt i samarbeid med Samfunnsbedriftene og KS høsten 2024. Kunnskapssenteret medvirker i flere andre aktørers prosjekter, ref. kap. 2.

I september ble det avholdt et oppfølgingsmøte med Likestillings- og diskrimineringsombudet, med gjensidig orientering om aktuelle spørsmål knyttet til aldersdiskriminering i arbeidslivet.

6. Interne forhold og økonomi

Formell organisasjon

Pr 31. desember 2024 har Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv 29 tilsluttede organisasjoner. Alle de store organisasjonene i arbeidslivet, og flere forskningsvirksomheter, direktorater og departementer er tilsluttet senteret.

Pr. 31 12 24 - kontaktpersoner fra tilsluttede organisasjoner

Virksomhet	Navn - kontaktperson
AFI / OsloMet	Elisabeth Nørgaard, Christin Thea Wathne
AID, Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Sigrid Russwurm, Finn Ola Jølstad
Akademikerne	Nina Sverdrup Svendsen, Astrid M. Svele
Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening, AAF	Stine Eftang
Arbeids- og velferdsdirektoratet, NAV	Gunnar Lindseth
Arbeidsgiverforeningen Spekter	Olav W. Kvam
HR Norge	Anne Lian
KIRKERÅDET, Den norske kirke	Karen Marie Engeseth
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	Lars-Erik Becken
KS	Hege Mygland, Bjarte Rørmark

Kunnskapsdepartementet	Anne Sofie Holter
Landsforbundet for offentlige pensjonister	Wenche Sandlie
Lederne	Liv Spjeld By
LO, Landsorganisasjonen i Norge	Kristin Sæther
NHO	Kristin Diserud Mildal
NITO Norges ingeniør- og teknologorganisasjon	Kari Mærøe Lier
Norges Bedriftsidrettsforbund	Svenn Erik Bolle
Norsk Arbeidsmedisinsk forening	Knut Skyberg
Norsk Pensjon	Trond Tørstad
NOVA, OsloMet	Tale Hellevik
Pensjonistforbundet	Eyvind Frilseth
Pensjonskasseforeningen	Christer Drevsjø
SMB Norge	Ulf Isak Leirstein
Studieforbundet AOF	Marthe Dirdal
Unio	Geir Lyngstad Strøm
USN, Universitetet i Sørøst-Norge	Liv Hanson Ausland
Virke	Ryan Hustuft
Voksenopplæringsforbundet VOFO	Anne Berit Sveen
YS	Øyvind Hov Randmæl

Årsmøtet er det øverste organet, og velger Kunnskapssenterets styre. Årsmøtet i 2024 ble avholdt den 12. juni, med deltakelse fra 19 tilsluttede organisasjoner. Her ble det enstemmig vedtatt å endre navn til «Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv».

Mottakelsen av vedtaket, både blant publikum, virksomheter og i tilsluttede organisasjoner, har i etterkant av vedtaket vært meget god. Administrasjonen har utarbeidet ny logo og fargeprofil, og gjort nødvendige tilpasninger på nettsiden, i sosiale medier, i nyhetsbrev og i utformingen av annet kommunikasjonsmateriell, ref. kap. 4.

Styret

Styret vedtok i møtet 6. desember 2023 en ny strategiplan for perioden 2024-2030. Styrets vedtak og administrative planer i 2024 er gjennomført i tråd med denne. Det ble avholdt seks styremøter 2024, hvorav møtet i november var i tilknytning til styrets studietur til København, se kapittel 2.

Styret for perioden juni 2024 – juni 2025 ble valgt på årsmøtet den 12. juni 2024. Fire av syv faste styremedlemmer er kvinner.

Styremedlemmer	Organisasjon	Verv	Personlig vara	Organisasjon
Kristin Sæther	LO	Leder	Linn Andersen	LO
Kristin Diserud Mildal	NHO	Nestleder	Therese Høyer- Grimstad	NHO
Lars-Erik Becken	DFD	Styremedlem	Ryan Hustuft	Virke
Trude Furunes	UiS	Styremedlem	Tale Hellevik	OsloMet
Astrid Merethe Svele	Akademikerne	Styremedlem	Øyvind Hov Randmæl	YS
Trond Lesjø	KS	Styremedlem	Olav Wendelbo Kvam	Spekter
Lars Reiersen	Unio	Styremedlem	Kari Mærøe Lier	NITO

Som valgkomite for SSP for perioden 2024 – 2025 ble følgende valgt:

- Bjarte Rørmark, KS (leder)
- Øystein Nilsen, LO
- Elin Mathiesen, NHO

Administrasjonen

Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv har i også i 2024 syv ansatte i heltidsstillinger, samt en forskerressurs i liten deltid, på pensjonistvilkår. En medarbeider er fra høsten 2023 Ph.d.-stipendiat ved OsloMet, og har noe redusert arbeidsplikt i SSP. Sykefraværet er ubetydelig, 1,7 %.

Retningslinjene for bruk av personopplysninger, knyttet til utsendelse av nyhetsbrev og annet, er i tråd med personvernlovgivningen og personvernforordningen (GDPR).

Kunnskapssenter for lengre arbeidsliv har adresse Akersgata 32, 0180 Oslo.
